

Застрожнікова І.В.

к.н.держ.упр., доцент кафедри «Публічного управління,
адміністрування та права» ТДАТУ, м. Мелітополь

СУЧАСНІ АСПЕКТИ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ ФЕРМЕРСЬКОГО СЕКТОРУ В УКРАЇНІ

Аграрна політика держави повинна бути комплексною, передбачати тісний взаємозв'язок між усіма її структурними елементами, що дасть можливість досягти максимального ефекту від реалізації цієї політики в процесі формування продовольчої безпеки держави. [4]

Держава з метою підтримки суверенітету має знижувати залежність від імпортованих продуктів харчування, особливо це стосується тих продуктів, які можна виробити на її території. Цей же критерій ефективності державного регулювання сільського господарства має етичний характер: країна, яка має необхідні ресурси для виробництва продовольчих товарів, повинна їх виробляти, навіть не звертаючи уваги на витрати, через те, що в світі зростає проблема голоду. [5]

Державна підтримка повинна бути направлена на створення умов конкурентоспроможності галузі, що передбачає стимулювання галузевих наукових досліджень, підвищення кваліфікації кадрів, розширення сфери послуг, контроль і стимулювання якості, розвиток виробничої і соціальної інфраструктури, а також формування ефективного інституціонального середовища як базового фактора позитивних змін. Інституціональний аналіз соціоекономічних процесів у аграрному соціумі передбачає опис функціонуючих інститутів та їх взаємодію між собою як системи, оцінювання цієї системи як нематеріальних активів та з точки зору потенціалу ефекту синергії. [2]

Одним із напрямів структурної перебудови сільського господарства є інтенсифікація формування фермерських господарств. До основних причин, що перешкоджають розвитку фермерства є неплатоспроможність, недостатній рівень матеріально-технічного забезпечення та організаційні проблеми. [3]

Для подолання вказаних проблем, необхідне, у тому числі, втручання держави. У 2019 році Уряд України продовжує фокусуватися на підтримці розвитку фермерських господарств та сільськогосподарської кооперації. Так, державна фінансова підтримка фермерства збережена та вдосконалена за основними минулорічними напрямками, а також доповнена новими.

Так, цього року для фермерів та кооперативів передбачена: 90% компенсація вартості дорадчих послуг, 80% компенсація вартості насіння сільськогосподарських рослин вітчизняного виробництва, 70% компенсація кооперативам вартості придбаного вітчизняного обладнання, 40% компенсація вартості придбаної с/г техніки та обладнання вітчизняного виробництва, здешевлення кредитів, бюджетна субсидія на 1 гектар новоствореним

фермерським господарствам та бюджетна субсидія на 1 члена новоствореного фермерського господарства. [7]

У державному бюджеті на 2019 рік передбачено 800 млн. грн. на розвиток фермерських господарств для часткової компенсації вартості закупленого насіння сільськогосподарських рослин вітчизняної селекції та надання консультативних послуг, фінансової підтримки сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, часткової компенсації (15%) вартості придбаної сільськогосподарської техніки та обладнання вітчизняного виробництва, а також для здешевлення кредитів. [6]

За словами заступника міністра аграрної політики та продовольства України Віктора Шеремети, окрім державної підтримки, одним із стимулів для розвитку фермерства в Україні є проведення виставкових заходів саме для фермерів на зразок «Форуму фермерських технологій». В рамках Форуму учасники мають можливість обмінятися корисною та спеціалізованою інформацією щодо фермерської діяльності, перейняти досвід успішно створених сільськогосподарських кооперативів в Україні, презентувати власну продукцію та укласти нові контракти на поставку. [7]

Перспективним напрямком для фермерства, зокрема, є садівництво. Україна має можливість успішно вирощувати всі плодови і ягідні культури помірного клімату. Поєднання організаційно-економічних чинників з технічними та технологічними дає розвиток промислового садівництву [1]. На закладку молодих садів, виноградників та ягідників і нагляд за ними у державному бюджеті на 2019 рік передбачено 400 млн. грн. Крім того, передбачена 80% компенсація вартості саджанців. [6]

Вважаємо, що заплановані на поточний, 2019 рік, напрями державної підтримки фермерського сектору України є оптимальними, адже охоплюють як фінансову, так і інформаційну підтримку фермерських господарств. Вказані напрями стимулюватимуть селян до створення нових фермерських господарств, що, в свою чергу, призведе до збільшення податкових відрахувань до бюджету. Крім того, Уряд таким рішенням підтримує вітчизняних виробників сільськогосподарської техніки та вітчизняних селекціонерів. На наш погляд, для стимулювання розвитку фермерства слід також покращити умови життя сільського населення, розвивати інфраструктуру сільських територіальних громад та здійснювати популяризацію аграрних спеціальностей у навчальних закладах серед молоді, зокрема спеціальностей «Агрономія», «Агроінженерія» та «Організація і ведення фермерського господарства», адже робота працівників сільського господарства неможлива без якісно підготовлених кваліфікованих кадрів.

Список використаних джерел

1. Застрожнікова І.В. Державне регулювання розвитку галузі садівництва в Україні / Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки) / За ред. М.Ф. Кропивка. – Мелітополь: Вид-во Мелітопольська типографія «Люкс», 2014. - №2 (26), – с. 80-84.
2. Застрожнікова І.В. Інституціональні основи формування аграрної політики / І.В. Застрожнікова // Інвестиції : практика та досвід. – 2010. – № 9. – С. 96-99.
3. Застрожніков А.Г., Застрожнікова І.В. Місце і роль фермерських господарств у системі

- агробізнесу / А.Г. Застрожніков, І.В. Застрожнікова // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки) / За ред. М.Ф. Кропивка. – Мелітополь: Вид-во Мелітопольська типографія «Люкс», 2010. - №2 . – с.106-116
4. Застрожнікова І.В. Обґрунтування пріоритетів державної аграрної політики / Економіка та держава. – 2010. – № 6. – С. 33-35.
 5. Застрожнікова І.В. Шляхи удосконалення державного регулювання сільського господарства України / І.В. Застрожнікова // Науковий вісник Академії муніципального управління : Серія «Наукові розвідки з державного та муніципального управління». Вип. 1/2013. Державне управління та місцеве самоврядування. – К. : ВПЦ АМУ, 2013. – С. 121-135.
 6. Офіційний сайт Немирівської Сільської Ради <https://nemyriv-rda.gov.ua/index.php/3319-napriamky-derzhavnoi-pidtrymky-ahrarnoho-sektoru-u-2018-ta-2019-rokakh>
 7. Офіційний сайт Міністерства аграрної політики та продовольства. <http://www.minagro.gov.ua/node/26931>